

fremhæve, er ikke egentlig nogen processuel Grund, det er en statsretlig Grund. Det er meget unaturligt, at vi vedblivende i Grundloven har staaende en Paragraf, som altsaa er et Paabud — og denne Paragraf vil jo blive staaende under alle mulige vordende Forandringer af Grundloven — som siger, at Domsmyndigheden bliver at adskille fra Forvaltningen, og ikke gør dette Paabud Fyldest, men paa Retsorganisationens laveste Trin har Sammenblanding af Domsmyndighed og Administration og saa i en midlertidig Bestemmelse siger, at alle de Bestemmelser, som Grundloven indeholder til Værn om Domstolenes Uafhængighed af Administrationen, ikke kommer til Anvendelse paa de Embedsmænd, der baade har udøvende Domsmyndighed og Administration. Det er ganske uforeneligt med den af os alle uden Hensyn til politiske Grupper anerkendte Grundsætning i Statsretsordningen, at Domsmagten er den tredje Statsmagt, at man vedblivende lader denne Bestemmelse i Grundlovens § 72 upfyldt og saaledes lammer Domstolenes Uafhængighed af Administrationen paa det nederste Trin, saaledes at denne Uafhængighed kun kommer Landsretternes eller de overordnede Retters Personale og Højesteret til Gode, hvortil saa dog kommer de enkelte Dommere, som vi allerede nu har, som kun er Dommere, de saakaldte Straffedommere. Det er altsaa en statsretlig Betragtning, som jeg ogsaa forstod den højtærede Justitsminister vedkendte sig Rigtigheden af, idet han fremhævede den sidste Paragraf i Lovforslaget, om Dommeres Lønninger, om Domstolenes Uafhængighed af Administrationen, med Hensyn til Spørgsmaalet, om Dommerne overhovedet skal kunne have anden indtægtgivende Virksomhed.

Men ved Siden af dette statsretlige Hensyn er der det processuelle Hensyn: uden Gennemførelse af en Adskillelse mellem Domstol og Forvaltning, mellem Dommer og Politi, kan vi ikke gennemføre Anklageprincippet i Retsplejen i Straffesager. Vil man altsaa en fyldig Gennemførelse heraf, maa man tage denne Adskillelse med og hvad deraf følger, nemlig en Indskrænkning af Retskredsens Antal, samtidig med, at der er et tilsvarende eller nogenlunde tilsvarende Antal Politimestre. Her er naturligvis et Punkt, hvor man let kan tænkes at komme i Kollision med Befolkningens Interesser, det har fundet sit Udtryk deri, at Folketingsudvalget har forøget, og meget betydeligt forøget, Retskredsens Antal, til

Gengæld har det formindsket Politikredsens Antal. Det er naturligvis altid et Spørgsmaal, om herved er ramt det rette. Der er, som ogsaa den højtærede Minister før fremhævede, føjet en hel Del Korrekativer til, hvorved man raader Bod paa Ulemperne for Befolkningen og erstatter den lettere Berøring med Domstolene og Politiet, som Befolkningen under den nuværende Ordning har. Det vil være en Opgave for det Udvalg, jeg senere skal tillade mig at foreslaa nedsat, at prøve, om netop den Tavle, som nu er udarbejdet, er rigtig, om der ikke der kan foretages Modifikationer, om der ikke paa andre Punkter i Lovforslaget kunde være Spørgsmaal om at forøge den Bøjelighed overfor Befolkningens Interesser, som bør være til Stede med Hensyn til hele denne Ordning. Det vil blive en Opgave for Udvalget at forhandle med den højtærede Justitsminister om Sagen. Jeg er vis paa, at der ikke fra dette høje Tings Side vil være nogen Uvillie imod at gøre alt muligt for at imødekomme, hvad der kan betragtes som berettigede Interesser, muligvis ved en Forøgelse enten af Politikredsene eller af Retskredsene, hvis man ikke i den Henseende føler sig beroliget ved, hvad den højtærede Justitsminister før omhyggeligt fremførte.

Med Hensyn til det andet nye Princip, Anklageprincippet, Gennemførelse saa er det af den Slags rent elementære Fordringer til en Strafferetspleje, som man ikke kan lade ude af Sigte. Vi har til en vis Grad allerede nu i Domsforhandlingen Resterne af et Anklageprincip, kun er det meget ufuldstændigt; ogsaa i Loven af 1909 har vi det under Domsforhandlingen, men der savnes i Loven af 1909 en Centralmyndighed, en overordnet Anklagemyndighed, som er nødvendig for Retssikkerheden og Ensartethedens Skyld. Nu er det de beskikkede, i det enkelte Tilfælde antagne Sagførere, som repræsenterer Anklagemyndigheden for Retten, og Anklagemyndigheden i Justitsager forbliver efter Loven af 1909 hos Amtmanden, som har mange andre vigtige Ting at gøre end den at udstede Aktionsordre. Der savnes her en Centralmyndighed, som kun kan have paa den Maade, der alle Vegne er fulgt, nemlig ved Oprettelse af en Centralanklagemyndighed.

Men det er jo ikke væsentlig i Domsforhandlingen, Anklageprincippet maa findes gennemført, det er i det, som gaar forud: Efterforskningen, Forundersøgelsen, det, hvorigennem Beviserne skal findes og